

<https://doi.org/10.31891/2307-5740-2026-354-73>

УДК 657.1:336.226.11

JEL classification: H24, H26, M41, K34, D81

ЛОПАТОВСЬКИЙ Віктор

Хмельницький національний університет

<https://orcid.org/0000-0002-8830-1398>

e-mail: viktor_lopatovskyi@khmnu.edu.ua

БОГАТЧИК Людмила

Хмельницький національний університет

<https://orcid.org/0000-0002-0659-057x>

e-mail: bohatchykla@khmnu.edu.ua

ЛОПАТОВСЬКА Оксана

Хмельницька торговельно-економічна академія

<https://orcid.org/0000-0002-9301-3833>

e-mail: oksana_v_1@ukr.net

ХОМА Дмитро

ПВНЗ «Університет економіки і підприємництва»

<https://orcid.org/0000-0002-2298-8705>

e-mail: dmitriy_khoma@ukr.net

МЕТОДИКА ВЕРИФІКАЦІЇ ПОКАЗНИКІВ ОБ'ЄДНОЇ ЗВІТНОСТІ З ПДФО ЯК ІНСТРУМЕНТ МІНІМІЗАЦІЇ ПОДАТКОВИХ РИЗИКІВ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ

Досліджено комплексні питання формування, перевірки та верифікації показників Податкового розрахунку сум доходу, нарахованого (сплаченого) на користь платників податків – фізичних осіб, і сум утриманого з них податку, а також сум нарахованого єдиного внеску (далі – Об'єднана звітність з ПДФО) в частині адміністрування ПДФО. Встановлено, що в умовах нестабільного податкового законодавства та діджиталізації облікових процесів, верифікація звітності є важливим інструментом мінімізації податкових ризиків суб'єктів господарювання. Автори пропонують перейти від формального заповнення Об'єднаної звітності з ПДФО до глибокого аналітичного аналізу зв'язків між первинними документами, регістрами аналітичного й синтетичного обліку та звітними формами. У роботі деталізовано верифікаційні процедури та встановлено послідовність їх застосування на етапах перевірки порядку формування різних видів виплат працівникам, визначено порядок присвоєння ознак доходів та правомірності застосування податкових соціальних пільг для окремих категорій персоналу. Підготовлено рекомендації щодо ідентифікації податкових ризиків на етапі дозвітного моніторингу, що дозволяє мінімізувати ймовірність нарахування штрафних санкцій та забезпечити високу якість повноти представлення облікової інформації у звітності.

Ключові слова: ПДФО, Об'єднана звітність з ПДФО, додаток 4 ДФ, податковий агент, верифікація, податкові ризики, внутрішній аудит, адміністрування податків, податкова безпека, система внутрішнього контролю.

LOPATOVSUKYI Viktor, BOHATCHYK Liudmyla

Khmelnytskyi National University

LOPATOVSUKA Oksana

Khmelnytskyi Trade and Economic Academy

KHOMA Dmytro

Private Higher Educational Establishment «University of Economics and business»

METHODOLOGY FOR VERIFYING INDICATORS OF CONSOLIDATED PIT REPORTING AS A TOOL FOR MINIMIZING TAX RISKS OF BUSINESS ENTITIES

The complex issues of formation, verification and verification of indicators of the Tax calculation of the amounts of income accrued (paid) in favor of taxpayers - individuals, and the amounts of tax withheld from them, as well as the amounts of the accrued single contribution (hereinafter referred to as the Unified Personal Income Tax Reporting) in terms of the administration of the Personal Income Tax have been studied. It has been established that in the conditions of unstable tax legislation and digitalization of accounting processes, verification of reporting is an important tool for minimizing tax risks of business entities. In the work, the scientists propose to move away from the formal filling of the Unified Personal Income Tax Reporting to a deep analytical analysis of the relationships between primary documents, analytical and synthetic accounting registers and reporting forms. The work details verification procedures and establishes the sequence of their application at the stages of verification of the procedure for the formation of various types of payments to employees, determines the procedure for assigning income characteristics and the legality of the application of tax social benefits for certain categories of personnel. Recommendations have been prepared for identifying tax risks at the stage of reporting monitoring, which allows minimizing the likelihood of penalties and ensuring high quality and completeness of accounting information in reporting.

The proposed matrix of correspondence between income characteristics and accounting entries allows to level the risks of methodological errors, which most often arise when reflecting payments under civil law contracts and operations for the provision of additional benefits. Special attention was paid during the study to the specifics of martial law, where a critical need for enhanced verification of payments to mobilized persons and charitable assistance was identified, which requires the accounting service to respond promptly to dynamic changes in legislation.

Keywords: Personal Income Tax, Consolidated Personal Income Tax Reporting, Appendix 4 of the State Budget, tax agent, verification, tax risks, internal audit, tax administration, tax security, internal control system.

Стаття надійшла до редакції / Received 15.04.2026
Прийнята до друку / Accepted 26.05.2026
Опубліковано / Published 28.05.2026

This is an Open Access article distributed under the terms of the [Creative Commons CC-BY 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/)

© ЛОПАТОВСЬКИЙ Віктор, БОГАТЧИК Людмила,
ЛОПАТОВСЬКА Оксана, ХОМА Дмитро

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ВАЖЛИВИМИ НАУКОВИМИ ЧИ ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ

Податок на доходи фізичних осіб (далі – ПДФО) належить до одного з найважливіших та водночас найскладніших інструментів державного регулювання, адже поєднує в собі як ознаки прямого оподаткування, так і елементи соціального регулювання через встановлений в країні механізм застосування податкових соціальних пільг. Приймаючи на себе функції податкового агента, суб'єкт господарювання несе повну відповідальність за правильність розрахунку, утримання та своєчасність перерахування суми податку до бюджету, а також за достовірність відображення таких операцій у звітності, зокрема, Податковому розрахунку сум доходу, нарахованого (сплаченого) на користь платників податків – фізичних осіб, і сум утриманого з них податку, а також сум нарахованого єдиного внеску (далі – Об'єднана звітність з ПДФО), і додатків до нього. Виходячи з обумовленого, побудова на підприємстві дієвої системи оподаткування ПДФО неможлива без налагодження прозорого механізму організації його адміністрування, та вимагає від податкових агентів чіткого й однозначного трактування всіх норм справляння податку.

Потреба деталізації в Об'єднаній звітності з ПДФО інформації щодо кожної з фізичних осіб – отримувачів доходу в частині сум нарахованих та утриманих з них податків і зборів свідчить, з однієї сторони, про багатокомпонентність реалізованого підходу при побудові звітної форми та дозволяє комплексно оцінити стан розрахунків з працівниками й контролюючими органами, з іншої, – зазвичай вимагає від облікового працівника підвищеної уваги при перенесенні сум з реєстрів обліку. Безумовно, використання різноманітних програмних продуктів для автоматизації цієї ділянки облікової роботи дозволяє суттєво спростити процес трансформації та зведення облікових даних і їх представлення в різних звітних документах, проте, як показує практика, й він не позбавлений можливого виникнення технічних та методологічних помилок, що в кінцевому підсумку здатне спричинити податкові ризики та призвести до фінансових втрат для суб'єкта господарювання.

Реалізація заходів з верифікації звітних показників, на нашу думку, дозволить обліковому працівникові в умовах зростаючої діджиталізації бізнес-процесів самостійно проводити ґрунтовну перевірку звітної форми та бути впевненим в достовірності перенесених даних, а також використовувати отримані результати при формуванні заходів з оптимізації податкового навантаження на підприємство. Тому розробку методики верифікації показників Об'єднаної звітності з ПДФО розглядаємо, перш за все, як інструмент мінімізації податкових ризиків суб'єктів господарювання, адже робота з великими обсягами облікових даних, які використовуються для заповнення звітної форми чи її додатків, об'єктивно потребує використання додаткових інструментів перевірки правильності їх перенесення.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Верифікація як інструмент підтвердження достовірності є однією з важливих контрольних процедур, яка передусім аудиторській перевірці, та широко використовується в обліковій практиці вітчизняних підприємств. Наприклад, Баришнікова О. М. у роботі [1] доводить важливість проведення заходів з верифікації корпоративної соціальної звітності; Лукова О. С. [2] розглядає складові експертної верифікації облікової інформації про фінансові інструменти при розкритті економічних злочинів; Жук В. М., Попко Є. Ю., Лукова О. С. у роботі [3] узагальнюють інституціональні аспекти експертної верифікації обліку фінансових інструментів. На відміну від внутрішнього аудиту, реалізація верифікаційних процедур дозволяє обліковому працівникові, перш за все, впевнитись в достовірності даних та запобігти виникненню помилок при їх трансформації в облікових реєстрах чи перенесенні до звітних форм, і як наслідок, – мінімізувати податкові ризики на кожному з етапів руху облікової інформації.

Застосування процедури верифікації для показників Об'єднаної звітності з ПДФО пов'язане з реалізацією контрольних процедур не лише в частині обчислення, нарахування і сплати податку, але й щодо перевірки правильності здійснення всіх видів виплат, тому об'єктивно виникає потреба в дослідженні методичних аспектів її проведення на підприємстві. У роботах вітчизняних науковців зустрічаємо відмінні підходи до вивчення складових обліку, контролю та адміністрування виплат працівникам і сум утриманих з них податку, з подальшим відображенням у відповідній формі звітності, і їх аналіз дозволяє виокремити кілька ключових напрямів, які були використані при побудові методики верифікації Об'єднаної звітності з ПДФО. Наприклад, ряд науковців, серед яких особливо варто відмітити праці Лоскоріх Г. Л., Перчі О. Ф. [4], Тибінки Г. І., Брик Г. В., Кохан Т. М. [5], Машевської А. А. [6] та Мельник Я. [7], у своїх дослідженнях зосереджують увагу на вивченні сутності дефініцій «оплата праці» і «заробітна плата» та правових аспектів їх змістовного наповнення. На нашу думку, отримані у роботах [4-7] висновки та пропозиції мають важливе значення для верифікації звітності, оскільки чітке розуміння структури фонду оплати праці дозволяє

правильно ідентифікувати об'єкти оподаткування ПДФО та уникати помилок при кодуванні ознак доходів у додатку 1 Об'єднаної звітності з ПДФО.

Питання організації внутрішнього контролю, який є невід'ємною частиною процесу верифікації звітності, ґрунтовно досліджені у роботах Шевченко Л. Я., Лядської В. В. [8], Чередніченко Ю. В., Шквари Д. О. [9], Меліхової Т. О., Корневої Л. В. [10]. Підтримуємо думку науковців щодо важливості створення на підприємствах багаторівневої системи перевірки сум нарахованої заробітної плати в частині формування окремих видів виплат, величини утриманих з них податків і зборів, а також порядку їх відображення в обліковій системі суб'єкта господарювання. На нашу думку, запропоновані у роботах [8-10] методичні підходи до організації контрольних процедур виплат працівникам доцільно використати для розробки алгоритму звірки облікових реєстрів із окремими показниками Об'єднаної звітності з ПДФО.

Проблематика автоматизації облікових процесів та впровадження систем електронного документообігу у практику вітчизняних підприємств, зокрема, в частині обліку та адміністрування ПДФО, висвітлена у роботах Грановської В. В., Феценко Є. А. [11], Гуцаленко Л. В., Білодон Д. Д. [12]. Науковці обґрунтовують переваги цифровізації обліку праці та її оплати, наголошуючи, що використання облікових програмних продуктів є ключовим фактором мінімізації помилок при складанні звітності, і обумовлені висновки чітко корелюють з результатами нашого дослідження щодо автоматизованої процедури проведення верифікації даних.

Загалом, проведені дослідження наукового доробку з питань верифікації показників Об'єднаної звітності з ПДФО засвідчують відсутність комплексних досліджень, які б дозволили побудувати цілісне уявлення про систему заходів, що повинні бути реалізовані на всіх етапах формування інформації щодо обліку та адміністрування ПДФО з метою підтвердження достовірності відображених сум в облікових реєстрах та звітності.

ВИДЛЕННЯ НЕДОСЛІДЖЕНИХ ЧАСТИН ЗАГАЛЬНОЇ ПРОБЛЕМИ

Незважаючи на значну кількість публікацій, які стосуються окремих аспектів обліку, внутрішнього контролю та адміністрування ПДВ, методичні питання розробки конкретних покрокових алгоритмів верифікації Об'єднаної звітності з ПДФО, особливо в умовах воєнного стану та тотальної цифровізації бізнес-процесів, залишаються дискусійними. Зокрема, серед невирішених проблем вбачаємо відсутність комплексної оцінки процедур верифікації, які повинні бути реалізовані на кожному з етапів перевірки з урахуванням можливої диверсифікації видів доходів працівників, встановлення їх переваг перед системою внутрішнього аудиту, розробка рекомендацій щодо вибору верифікаційних процедур в умовах використання систем електронного документообігу.

ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ

Мета роботи полягає у визначенні методичних аспектів верифікації показників Об'єднаної звітності з ПДФО як інструменту мінімізації податкових ризиків суб'єктів господарювання.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ

Верифікація Об'єднаної звітності з ПДФО – це процес встановлення відповідності між фактичними господарськими операціями, зафіксованими у первинних документах, їх відображенням на рахунках бухгалтерського обліку та результуючими показниками, що задекларовані в Об'єднаній звітності з ПДФО. Кінцевою метою верифікації є підтвердження достовірності правильності реалізованих процесів трансформації даних з системи первинного та поточного обліку, і їх акумулювання у звітних формах. Тому цілком логічно, що реалізація верифікаційних процедур не повинна проводитись періодично, зокрема, лише в кінці місяця перед складанням юридичними особами Об'єднаної звітності з ПДФО; навпаки, верифікація має бути інтегрована у щомісячний робочий цикл облікових працівників. Виходячи з обумовленого, можна виділити основні об'єкти верифікації у сфері обліку та адміністрування ПДФО:

1. Об'єкт оподаткування: перевірка повноти включення всіх видів доходів (основна й додаткова зарплата, премії, подарунки, матеріальна допомога та ін.) до бази оподаткування та їх персоніфіковане відображення в додатку 4 ДФ Об'єднаної звітності з ПДФО.
2. Суб'єкти оподаткування: ідентифікація працівників підприємства – отримувачів доходу, фізичних осіб-підприємців, які були постачальниками (підрядниками) підприємства, перевірка актуальності їх реєстраційних номерів облікових карток платників податків (далі – РНОКПП).
3. Податкові пільги: документальне підтвердження права на застосування податкової соціальної пільги (далі – ПСП) та контроль за граничним розміром доходу, що дає право на отримання такої пільги.
4. Часові параметри: відповідність періоду нарахування доходу періоду його виплати та нарахування податку.

Реалізація комплексу верифікаційних процедур потребує встановлення відповідності даних обліку вимогам чинного облікового законодавства, зокрема, у таблиці 1 представлено взаємозв'язок між рівнями обліку, складовими нормативного регулювання та процедурами верифікації Об'єднаної звітності з ПДФО.

Таблиця 1.

Взаємозв'язок між рівнями обліку, складовими нормативного регулювання та процедурами верифікації Об'єднаної звітності з ПДФО

Рівень обліку ПДФО	Складові нормативного регулювання	Процедури верифікації
Первинний облік	НП(С)БО 26 «Виплати працівникам» [13], Інструкція зі статистики заробітної плати [14], Наказ Державного комітету статистики України «Про затвердження типових форм первинної облікової документації зі статистики праці» [15]	Перевірка РНОКПП; контроль правильності нарахування виплат працівникам та формування бази оподаткування ПДФО; перевірка застосованих ставок ПДФО по відношенню до різних видів доходів; контроль правильності застосування податкової соціальної пільги
Поточний облік	План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств та організацій та Інструкція про його застосування [16]	Зіставлення кадрових даних з даними бухгалтерського обліку; перевірка правильності перенесення та узагальнення сум в господарських операціях; контроль правильності нарахування та перерахування ПДФО
Підсумковий облік	Порядок заповнення та подання податковими агентами Податкового розрахунку сум доходу, нарахованого (сплаченого) на користь платників податків – фізичних осіб, і сум утриманого з них податку, а також сум нарахованого єдиного внеску [17]	Перевірка правильності відображення даних по працівниках підприємства в Об'єднаній звітності з ПДФО, зокрема, достовірності РНОКПП, відсутності помилок в прізвищах та іменах отримувачів доходу; контроль правильності перенесення сум нарахованих виплат працівникам та сум утриманих з них податків і зборів до бюджету

Для забезпечення достовірності показників Об'єднаної звітності з ПДФО потрібно володіти чітким розумінням щодо архітектури інформаційних потоків на кожному з етапів руху облікової інформації. Без сумніву, процес верифікації будь-якої форми звітності неможливий без побудови структурованої інформаційної бази, яка поєднує дані первинного, аналітичного та синтетичного обліку. Для забезпечення системного підходу до проведення перевірки Об'єднаної звітності з ПДФО пропонуємо провести класифікацію основних джерел інформації цієї форми звітності за рівнями обліку податку, та встановити їх взаємозв'язок з окремими графами звітного документу (табл. 2, побудовано на підставі аналізу [14], [15], [17]).

Таблиця 2.

Характеристика джерел інформації та реєстрів обліку для верифікації показників Об'єднаної звітності з ПДФО

Рівень обліку ПДФО	Назва документа / реєстру	Зміст інформації для верифікації	Зв'язок із формою Об'єднаної звітності з ПДФО
Первинний облік	Накази про прийняття / звільнення працівників	Дата початку / закінчення трудових відносин	Графи 7 та 8 Додатку 4 ДФ (Дата прийняття / звільнення)
	Табель обліку робочого часу	Кількість відпрацьованих днів/годин	База для розрахунку ознаки доходу «101» Додатку 4 ДФ
	Заяви на застосування ПСП	Право на податкову пільгу та її категорія	Графа 9 (Ознака пільги) Додатку 4 ДФ
	Цивільно-правові договори, акти виконаних робіт	Суми винагород поза штатом	Графа 3а за ознакою «102» Додатку 4 ДФ
Аналітичний облік	Розрахунково-платіжна відомість (П-6, П-7)	Деталізація нарахувань, утримань та сум «до виплати»	Основне джерело для заповнення граф 3а та 4а Додатку 4 ДФ
	Особова картка працівника	Накопичувальна інформація про доходи працівників за рік	Контроль межі доходу для застосування ПСП
Синтетичний облік	Оборотно-сальдова відомість по рахунку 66 «Розрахунки за виплатами працівникам» в розрізі окремих субрахунків	Загальна сума нарахованої та виплаченої заробітної плати та інших видів доходів працівників	Звірка підсумкових показників граф 3 та 3а Додатку 4 ДФ
	Оборотно-сальдова відомість по рахунку 641 «Розрахунки за податками і платежами» субрахунок «ПДФО»	Суми нарахованого та перерахованого податку на доходи фізичних осіб	Звірка підсумкових показників граф 4 та 4а Додатку 4 ДФ

Дані таблиці 2 демонструють ієрархічну структуру підсистеми інформаційного забезпечення, у відповідності до якої кожен наступний рівень обліку ПДФО агрегує дані попереднього. Відповідно, ключовий момент реалізації верифікаційних процедур по відношенню до податку на доходи фізичних осіб полягає в тому, що дані первинного обліку (наприклад, заяви на ПСП, дати прийняття / звільнення працівників) мають бути ідентичними даним в Об'єднаній звітності з ПДФО, зокрема, графі 9 в Додатку 4 ДФ. Будь-яка розбіжність між сумою у розрахунковій відомості та оборотами за рахунком 641 «Розрахунки за податками і платежами» субрахунок «ПДФО» може свідчити як про методологічну помилку, так і про технічний збій при налаштуванні алгоритмів в обліковому програмному продукті. Окрему увагу при верифікації розрахунків з ПДФО варто приділяти аналітичним розрізам рахунку 661 «Розрахунки за заробітною платою», оскільки саме тут найчастіше виникають помилки у розмежуванні фонду оплати праці та виплат, що носять характер додаткового блага, які часто помилково дублюються або пропускаються при ручному заповненні звітності.

В системі бухгалтерського обліку суб'єктів господарювання інформація щодо сум нарахованого та перерахованого податку на доходи фізичних осіб акумулюється у розрізі рахунку 641 «Розрахунки за податками і платежами» субрахунок «ПДФО». Проте, вважаємо, що для верифікації Об'єднаної звітності з ПДФО даних одного субрахунку недостатньо, і потрібно проводити додатково перехресну перевірку за такою схемою:

- Дебет 661 «Розрахунки за заробітної платою» Кредит 641/ПДФО: щодо відображення сум утриманого ПДФО із заробітної плати;
- Дебет 663 «Розрахунки за іншими виплатами» Кредит 641/ПДФО: в частині утримання ПДФО з інших видів виплат працівникам;
- Дебет 641/ПДФО Кредит 311 «Поточні рахунки в національній валюті»: щодо фактично перерахованих сум ПДФО до бюджету.

Рис. 1. Зміст методичних етапів верифікації Об'єднаної звітності з ПДФО

Виходячи з обумовленого, вважаємо, що процес верифікації Об'єднаної звітності з ПДФО повинен відбуватися у три етапи: превентивний (до формування звіту), поточний (під час заповнення) та підсумковий (логічний контроль сформованого документу), зміст яких схематично представлений на рисунку 1.

Реалізація превентивного етапу верифікації пов'язана з підтвердженням достовірності здійснених операцій та повноти їх відображення в звітності, водночас наступні два етапи – поточний та підсумковий безпосередньо спрямовані на перевірку правильності перенесення сум до окремих рядків Об'єднаної звітності та додатків до неї, і потребує застосування, перш за все, інструментарію зустрічної перевірки та арифметичного контролю. Розглянемо більш детально ключові об'єкти верифікації власне звітної форми та

встановимо її взаємозв'язок з даними аналітичного і синтетичного обліку. Зокрема, на етапі верифікації об'єктів та суб'єктів (графи 2, 3а, 3 додатку 4 ДФ Об'єднаної звітності з ПДФО) проводиться перевірка відповідності нарахованого доходу (гр. 3а) даним кредитового обороту рахунків 661 «Розрахунки за заробітною платою», 631 «Розрахунки з вітчизняними постачальниками», 685 «Розрахунки з іншими кредиторами». На нашу думку, реалізація верифікаційних процедур за відношенням до граfi 3 (виплачений дохід) є найбільш складною, оскільки вона передбачає перевірку сум, які були фактично виплачені у звітному періоді, незалежно від дати їх нарахування. Звісно, за умови, якщо заробітна плата виплачується регулярно в установлені терміни, то показники граfi 3а та 3 мають збігатися, тому будь-яке відхилення потребує детального пояснення у внутрішніх робочих документах бухгалтера. На етапі валідації нарахувань та перерахувань податку (графи 4а, 4 додатку 4 ДФ Об'єднаної звітності з ПДФО) проводиться взаємозвірка з дебетом рахунку 661 «Розрахунки за заробітною платою» (у частині утримань) та дебетом рахунку 641 «Розрахунки за податками і платежами» субрахунок «ПДФО» (у частині сплати).

Систематизація контрольних процедур вимагає розробки уніфікованого інструментарію, який би дозволив бухгалтеру-аналітику проводити швидко ідентифікацію джерел походження даних для кожної граfi Об'єднаної звітності з ПДФО. З цієї метою нами було розроблено матрицю крос-модульної верифікації, яка пов'язує коди ознак доходів із конкретними субрахунками бухгалтерського обліку та визначає критичні точки контролю для кожного виду виплат (табл. 3).

Таблиця 3.

Матриця крос-модульної верифікації показників ПДФО за ознаками доходів

Ознака доходу (додаток 4 ДФ)	Тип виплати та економічний зміст	Обліковий реєстр (субрахунок)	Критична точка верифікації (Контроль)
101	Заробітна плата (основна, додаткова)	Кт 661	Зіставлення з Додатком 1 Об'єднаної звітності з ПДФО щодо кількості днів та бази оподаткування
102	Виплати за договорами ЦПХ (роботи, послуги)	Кт 631, 685	Перевірка дати акту та дати фактичної виплати (контроль граfi 3а та 3 додатку 4 ДФ)
126	Додаткове благо (подарунки, квитки тощо)	Кт 663	Контроль застосування натурального коефіцієнта (1,21951) до негрошових виплат
157	Виплати самозайнятим особам (за товари, послуги)	Кт 631	Перевірка наявності витягу з ЄДРПОУ та відповідності КВЕДів у особистому кабінеті платника податків
169	Нецільова благодійна допомога	Кт 685	Моніторинг граничного розміру доходу (контроль неоподаткованого ліміту)

Аналіз даних таблиці 3 дозволяє зробити висновок, що найбільша концентрація податкових ризиків зосереджена саме в операціях з ознаками доходу 126 (дохід, отриманий платником податку як додаткове благо) та 157 (дохід, виплачений самозайнятій особі). Зокрема, верифікація виплат за ознакою «додаткове благо» вимагає від облікового працівника не лише проводити перевірку правильності перенесення суми, але й здійснювати контроль методології її нарахування, адже дуже часто при нарахуванні негрошових видів доходів забувають про обов'язковість застосування натурального коефіцієнта 1,21951, що автоматично призводить до заниження суми ПДФО. Що стосується виплат самозайнятим особам (ознака доходу 157), то проведення автоматизованої верифікації через СЕД дозволяє в режимі реального часу перевіряти, чи не перебуває суб'єкт підприємництва у стані припинення, що є критичним для визнання витрат для цілей оподаткування. Виходячи з обумовленого, вважаємо, що застосування представленої у таблиці 3 матриці дозволяє трансформувати процес звітування з пасивної реєстрації даних у активну систему управління податковими ризиками суб'єкта господарювання.

Етапи документування та облікового відображення ПДФО у системі податкового адміністрування представлено у таблиці 4.

Як бачимо, під час проведення перевірки ознак кодування та підстав для застосування пільги (графи 6, 9 додатку 4 ДФ Об'єднаної звітності з ПДФО) особлива увага приділяється верифікації ознак доходів. Відповідно до Довідника ознак доходів, обліковий працівник повинен чітко розмежувати такі види доходів, як: 101 – заробітна плата; 102 – виплати за договорами ЦПХ; 126 – додаткове благо; 157 – дохід, виплачений самозайнятій особі тощо. Для верифікації граfi 9 додатку 4 ДФ (ознака податкової соціальної пільги) обліковим працівником обов'язково має бути проведена звірка даних звіту з наявними заявами працівників та документами, що підтверджують право на отримання такої пільги.

На основі вище узагальненого можна виділити найбільш поширені помилки, що стають об'єктом уваги податкових перевірок, і, на нашу думку, можуть бути подолані завдяки застосуванню рекомендованої методології верифікації Об'єднаної звітності з ПДФО:

1. Технічні помилки в РНОКПП (гр. 2 додатку 4 ДФ): призводять до неможливості ідентифікації отримувача доходу в базі ДПС. Спосіб верифікації: звірка з копіями паспортів та картками платників податків перед експортом звіту в особистому кабінеті платника податків.

2. Неправильне застосування «натурального коефіцієнта»: виникає при нарахуванні працівникам доходів у негрошовій формі. Верифікація передбачає перевірку правильності розрахунку бази оподаткування із застосуванням натурального коефіцієнта 1,21951.

3. Порушення термінів сплати: верифікується шляхом співставлення дати виплати доходу (банківська виписка) та дати сплати податку.

Таблиця 4.

Послідовність формування облікових записів та документообігу з ПДФО

Етап процесу	Первинні документи	Обліковий регістр / Бухгалтерське проведення	Результат для верифікації звітності (додаток 4ДФ)
1. Нарахування доходу	Табель обліку робочого часу, накази, акти виконаних робіт (ЦПХ)	Дт 23, 91, 92, 93 Кт 661, 685 (нараховано дохід)	Формування бази для графі 3а (сума нарахованого доходу)
2. Визначення пільг	Заяви на ПСП, посвідчення (для підтвердження права на пільги)	Аналітичний розріз особистої картки працівника (алгоритм зменшення бази)	Формування «Ознаки пільги» для графі 9
3. Утримання податку	Розрахунково-платіжна відомість (ф. П-6)	Дт 661, 685 Кт 641/ПДФО (утримано податок)	Формування показника для графі 4а (сума нарахованого податку)
4. Виплата доходу	Платіжна інструкція, банківська виписка, видатковий касовий ордер	Дт 661, 685 Кт 311, 301 (виплачено дохід)	Формування показника для графі 3 (сума виплаченого доходу)
5. Сплата податку	Платіжна інструкція (сплата до бюджету)	Дт 641/ПДФО Кт 311 (перераховано ПДФО)	Формування показника для графі 4 (сума перерахованого податку)
6. Фіналізація розрахунків за ПДФО	Оборотно-сальдова відомість, Головна книга	Узагальнення оборотів за рахунками за звітний квартал	Крос-перевірка підсумкових рядків розділу 1 додатку 4ДФ

На нашу думку, ефективність системи внутрішнього податкового моніторингу на підприємстві безпосередньо залежить від здатності облікового персоналу ідентифікувати потенційні порушення ще на етапі пре-верифікації (превентивний контроль). Для систематизації контрольних процедур та мінімізації негативного впливу, перш за все, суб'єктивних чинників нами було розроблено класифікатор типових помилок при обліку та адмініструванні ПДФО, а також алгоритми їх оперативного виявлення (табл. 5). На нашу думку, застосування наведеного інструментарію дозволяє більш ефективно реалізувати процеси трансформації вибіркового контролю в суцільний моніторинг за відношенням до найбільш ризикових операцій.

Таблиця 5.

Класифікатор типових помилок в Об'єднаній звітності з ПДФО та алгоритми їх превентивного виявлення

Тип помилки (Ризик)	Суть порушення та наслідки	Методика самостійної верифікації (Алгоритм перевірки)	Контрольний індикатор (Джерело перевірки)
Методологічна (ознака доходу)	Неправильне кодування виплат (наприклад, заміна ознаки 101 на 102 або навпаки)	Порівняння змісту договору (трудоий чи ЦПХ) із датою нарахування виплат у розрахунковій відомості	Збіг дати акту виконаних робіт із періодом відображення у графі 3а додатку 4 ДФ
Розрахункова (натуральний коефіцієнт)	Нарахування ПДФО на негрошові доходи (подарунки, сертифікати) без застосування натурального коефіцієнта 1,21951	Перевірка рахунку 663: сума доходу має бути помножена на коефіцієнт перед утриманням податку	Формула: (Вартість негрошових доходів \times 1,21951) \times 18% = сума у гр. 4а додатку 4 ДФ
Соціальна (ПСП)	Застосування пільги при перевищенні порогу доходу або без заяви працівника	Програмний контроль: сума доходу у гр. За < 4660 грн (у 2026 р.) та перевірка скан-копії заяви	Наявність відмітки «ПСП» у розрахунковій картці працівника
Технічна (РНОКПП)	Помилка в цифрах ідентифікаційного коду отримувача	Валідація через вбудований алгоритм контрольного числа в СЕД перед експортом звіту в особистий кабінет платника податку	Відсутність критичних попереджень в облікових програмних продуктах
Часова (терміни сплати)	Розбіжність між датою виплати заробітної плати та датою сплати ПДФО	Співставлення банківських виписок за датами: податок має бути сплачений у день виплати доходу	Дата виписки по субрахунку 641/ПДФО \leq Дати виписки за рахунком 661

Вважаємо, представлений у таблиці 5 класифікатор типових помилок може слугувати дорожньою картою для облікового працівника при проведенні підсумкової перевірки Об'єднаної звітності з ПДФО перед надсиланням його кінцевого варіанту до контролюючих органів засобами електронного зв'язку. Особливої уваги заслуговує розглянутий алгоритм верифікації натурального коефіцієнта, адже, як показує практика, це одна з найбільш поширених помилок, яку податкові органи виявляють під час камеральних перевірок,

оскільки сума нарахованого податку (гр. 4а додатку 4 ДФ) за ознакою 126 математично не відповідає 18% від суми у гр. 3а без застосування цього коефіцієнта.

В цілому, можна зробити висновок, що впровадження алгоритму перевірки часових розривів при перевірці Об'єднаної звітності з ПДФО дозволяє підприємству уникнути пені за несвочасну сплату податку. Вважаємо, що в умовах використання сучасних систем електронного документообігу такі перевірки можуть бути автоматизовані через налаштування спеціальних т.зв. «стоп-контролів», наприклад, система може блокувати вивантаження звіту, якщо за певним РНОКПП сума податку у гр. 4а перевищує ліміт, встановлений для ознаки пільги у гр. 9. Таким чином, пропонується таблиця 5 є не просто переліком, а логічною основою для алгоритмізації системи внутрішнього податкового контролю, що в кінцевому результаті підвищує якість фінансової інформації та дозволяє запобігти або мінімізувати виникнення конфліктних ситуацій з контролюючими органами.

Без сумніву, сучасні реалії функціонування вітчизняних підприємств вимагають адаптації методики верифікації до умов воєнного стану. Зміни в чинному законодавстві, зокрема, мова йде про закони України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо дії норм на період дії воєнного стану» (№ 2120-IX від 15.03.2022 року [18]) та «Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану» (№ 2136-IX від 15.03.2022 року [19]), суттєво вплинули на об'єкт оподаткування та порядок звітування в частині нарахування виплат персоналу та адміністрування ПДФО. На нашу думку, до основних об'єктів, що потребують посиленої верифікації в цей період, належать:

1. Виплати мобілізованим працівникам: хоча обов'язкове збереження середнього заробітку скасовано (крім окремих випадків), суб'єкти господарювання, що продовжують здійснювати такі виплати, повинні чітко розмежовувати їх у звітності. Реалізація верифікаційних процедур у цьому випадку полягає у звірці наказів про збереження виплат з даними додатків 1 та 4 ДФ Об'єднаної звітності з ПДФО.

2. Допомога внутрішньо переміщеним особам: перевірка правомірності ненарахування ПДФО на певні види цільової та нецільової благодійної допомоги (ознака доходу «169» або «194»).

3. Дистанційна робота: верифікація територіальної приналежності сплати податку (ПДФО сплачується за місцезнаходженням підрозділу), що стає особливо складним при масовій релокації працівників.

На основі проведеного аналізу, вважаємо за доцільне рекомендувати вітчизняним суб'єктам господарювання впроваджувати заходи із модернізації діючих систем внутрішнього контролю, зокрема, шляхом впровадження:

1) системи «Податкового комплаєнсу», суть якої полягає у створенні внутрішнього регламенту щомісячної звірки, який включає «Карту податкових ризиків ПДФО». Кожна операція (наприклад, виплата премії) оцінюється на предмет правильності утримання податку ще до моменту її фактичного здійснення.

2) автоматизації верифікаційних процедур засобами АРІ-інтерфейсів, що дозволить в автоматизованому режимі проводити взаємозвірки даних додатку 4 ДФ із даними з Електронного кабінету платника в частині фактично зарахованих податків і зборів.

Безумовно, цифрова трансформація облікових процесів вимагає перегляду традиційних підходів до контролю звітності, у тому числі й з ПДФО. На відміну від ручної перевірки даних, за умови впровадження автоматизованої моделі верифікації можна досягти проведення їх безперервного моніторингу на кожному етапі обробки інформації в СЕД. Задля деталізації цього процесу нами було розроблено функціональну модель вдосконаленого документообігу в частині обліку та адміністрування ПДФО, яка інтегрує контрольні алгоритми безпосередньо в технологічний цикл підготовки Об'єднаної звітності (табл. 6).

Таблиця 6.

Модель автоматизованої верифікації показників ПДФО в інтегрованій системі електронного документообігу

Етап автоматизованого циклу	Функціональний модуль СЕД	Зміст контрольної дії (алгоритм верифікації)	Результат (вихідний контроль)
I. Вхідний контроль даних	Кадровий модуль / Модуль інтеграції	Автоматична перевірка валідності РНОКПП через алгоритм контрольного числа та звірка з реєстрами ДПС	Виключення помилок в частині ідентифікації працівників – отримувачів доходу
II. Процесний контроль нарахувань	Розрахунковий модуль (наприклад, Payroll)	Зіставлення нарахованих сум із наявними наказами та графіками. Автоматичний розрахунок бази оподаткування з урахуванням лімітів ПСП	Блокування нарахування пільги при перевищенні граничного доходу
III. Крос-модульна звірка	Модуль бухгалтерського обліку	Співставлення бухгалтерських проведення за Дт 661 та Кт 641/ПДФО; контроль застосування натурального коефіцієнта для негрошових видів доходів (код ознаки – 126)	Автоматичне формування реєстру розбіжностей для облікового працівника
IV. Перевірка платіжної дисципліни	Модуль «Клієнт-Банк»	Звірка дати та суми виплаченої заробітної плати із датою та сумою перерахованого ПДФО (контроль термінів за ст. 168 Податкового кодексу України)	Повідомлення про ризик нарахування пені у випадку виникнення часових розривів
V. Фінальна валідація звітної форми	Звітний модуль (наприклад, M.E.Doc / Сота)	Логіко-арифметичний контроль структури додатку 4 ДФ Об'єднаної звітності з ПДФО; перевірка цілісності КЕП та відповідності формату XML-файла	Формування квитанцій №1 та №2 про успішне прийняття звіту в контролюючому органі

Представлена у таблиці 6 модель демонструє можливість гнучкого переходу суб'єктами господарювання від системи «реактивного» контролю (виправлення помилок у вже поданому звіті) до «превентивного» комплаєнсу. На нашу думку, ключовим елементом системи є Модуль крос-модульної зв'язки (етап III), який виконує роль інтелектуального фільтра, і водночас дозволяє усунути найбільш поширену на практиці проблему – розрив між обліковою системою та звітною програмою. Вважаємо, що завдяки впровадженню такої автоматизованої послідовності, підприємство отримує можливість здійснювати суцільну верифікацію даних без залучення додаткових людських ресурсів, що дозволяє не лише мінімізувати вплив суб'єктивних чинників, але й створити цифрову доказову базу для захисту інтересів платника податків у разі виникнення суперечок із фіскальними органами. Для прикладу, наявність автоматичного логування етапів верифікації (етап IV) дозволяє документально підтвердити добросовісність податкового агента при виконанні своїх зобов'язань.

ВИСНОВКИ З ДАНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ І ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ РОЗВІДОК У ДАНОМУ НАПРЯМІ

Загалом, на підставі проведених досліджень можна зробити висновок, що впровадження запропонованої методики верифікації дозволяє досягти наступних результатів: у якості економічного ефекту розглядаємо можливість уникнення штрафів (відповідно до ст. 119 ПКУ за кожне порушення в звітності); як організаційний ефект варто відмітити, перш за все, зменшення витрат часу на підготовку Об'єднаної звітності з ПДФО та додатків до неї за рахунок мінімізації ручних коригувань та потреби у проведенні постійних взаємних перевірок різних розділів звітної форми; як інформаційний ефект варто відмітити, перш за все, підвищення якості аналітичних даних, які використовуються для управління податковим навантаженням та спрямовані на мінімізацію податкових ризиків на підприємстві.

Вважаємо, що досягнення економічного ефекту від мінімізації штрафних санкцій є особливо актуальним у контексті вимоги щодо суворого дотримання фіскальної дисципліни. Зокрема, усунення ризику подання звітності з недостовірними даними дозволяє уникнути штрафів, передбачених чинним законодавством за кожне виявлене порушення. Крім того, перехід до щомісячної верифікації в режимі реального часу гарантує, що підприємство не накопичуватиме приховану податкову заборгованість щодо ПДФО. Таким чином, інвестиції у розробку та впровадження алгоритмів автоматизованої верифікації є невід'ємною складовою податкової оптимізації та податкового планування на вітчизняних підприємствах.

Підсумовуючи результати проведеного дослідження, можна стверджувати, що в сучасних умовах трансформації податкової системи України верифікація показників Об'єднаної звітності з ПДФО перетворилася на фундаментальний інструмент забезпечення фіскальної безпеки суб'єктів господарювання. У роботі доведено, що традиційні підходи до перевірки звітності як ретроспективного процесу є недостатніми в умовах цифрової економіки, що обумовлює необхідність впровадження системи превентивного податкового комплаєнсу.

На основі розробленої деталізованої класифікації інформаційних джерел було встановлено, що запорукою достовірності Об'єднаної звітності з ПДФО є повна синхронізація даних первинного обліку, кадрової документації та реєстрів синтетичного обліку, зокрема, субрахунків 661 «Розрахунки за виплатами працівникам» та 641 «Розрахунки за податками і платежами» / ПДФО. Запропонована у роботі матриця відповідності між ознаками доходів та бухгалтерськими проведеннями дозволяє нівелювати ризики методологічних помилок, які найчастіше виникають при відображенні виплат за договорами цивільно-правового характеру та операцій із надання додаткових благ. Окрему увагу в ході дослідження було приділено специфіці воєнного стану, де виявлено критичну необхідність посиленої верифікації виплат мобілізованим особам та благодійної допомоги, що вимагає від бухгалтерської служби оперативного реагування на динамічні зміни в законодавстві. Розроблений у межах дослідження класифікатор типових помилок та покрокові алгоритми їх самостійної ідентифікації створюють надійну методичну базу для подальших досліджень щодо організації і проведення внутрішнього контролю ПДФО на підприємстві.

Література

1. Барішнікова О. М. Методика проведення процедури верифікації корпоративної соціальної звітності [Електронний ресурс]. Ефективна економіка. 2016. № 8. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=5122#>
2. Лукова О. С. Експертна верифікація облікової інформації про фінансові інструменти при розкритті економічних злочинів. Облік і фінанси. 2021. № 1 (91). С. 101-114.
3. Жук В. М., Попко Є. Ю., Лукова О. С. Експертна верифікація обліку фінансових інструментів: інституціональний аспект. Економіка та суспільство. 2023. Випуск 57. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-57-28>
4. Лоскоріх Г. Л., Перчі О. Ф. Поняття «оплата праці» та «заробітна плата»: обліковий і податковий аспекти в державному й приватному секторах економіки. Інвестиції: практика та досвід. 2025. № 14. С. 197-205.
5. Тибінка Г. І., Бриг Г. В., Кохана Т. М. Розмежування понять «оплата праці» та «заробітна плата».

Економіка і суспільство. 2018. № 19. С. 246-250.

6. Машевська А. А. Організаційно-методичне забезпечення обліку і оподаткування оплати праці [Електронний ресурс]. Ефективна економіка. 2021. № 12. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105-2021.12.205>

7. Мельник Я. Оплата праці: правовий аспект. Юридичний вісник. 2020. № 6. С. 303-308.

8. Шевченко Л.Я., Лядська В.В. Організація внутрішнього контролю нарахованої заробітної плати на підприємствах. Економіка. Фінанси. Право. 2022. № 10. С. 34–36.

9. Чередніченко Ю. В., Шквара Д. О. Внутрішній контроль за фінансовою звітністю підприємства щодо розрахунків з оплати праці. Актуальні проблеми економіки. 2023. № 4 (262). С. 64-70.

10. Меліхова Т. О., Корнєва Л. В. Удосконалення методичних підходів до внутрішнього контролю нарахування заробітної плати для підвищення економічної безпеки підприємства. Агросвіт. 2020. № 1. С. 17-23.

11. Грановська В. В., Фещенко С. А. Ефективність та переваги автоматизованих систем у розрахунку заробітної плати для українських компаній. Економіка та суспільство. 2024. Випуск 59. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-59-118>

12. Гуцаленко Л. В., Білодон Д. Д. Прикладні програми для обліку розрахунків з оплати праці. [Електронний ресурс]. Ефективна економіка. 2019. № 10. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105-2019.10.3>

13. Виплати працівникам [Електронний ресурс] : національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку (№ 26) : [затверджено наказом Міністерства фінансів України 28.10.2003] / Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>

14. Інструкція зі статистики заробітної плати [Електронний ресурс] : інструкція (№ 5) : [затверджено наказом Держкомстату України 13.01.04] / Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>

15. Про затвердження типових форм первинної облікової документації зі статистики праці [Електронний ресурс] : наказ (№ 489) : [затверджено Державним комітетом статистики України 05.12.2008] / Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>

16. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств та організацій та Інструкція про його застосування : план рахунків (№ 291) : [затверджено наказом Міністерства фінансів України від 30.11.1999] / Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>

17. Порядок заповнення та подання податковими агентами Податкового розрахунку сум доходу, нарахованого (сплаченого) на користь платників податків – фізичних осіб, і сум утриманого з них податку, а також сум нарахованого єдиного внеску [Електронний ресурс] : порядок (№ 4) : [затверджено наказом Міністерства фінансів України 13.01.2015] / Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>

18. Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо дії норм на період дії воєнного стану» [Електронний ресурс] : закон (№ 2120-IX) : [прийнято Верховною Радою України 15.03.2022] / Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>

19. Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану» [Електронний ресурс] : закон (№ 2136-IX) : [прийнято Верховною Радою України 15.03.2022] / Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>

References

1. Baryshnikova, O. M. (2016). Methodology for conducting the verification procedure of corporate social reporting. Efficient Economy, no. 8. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=5122#>
2. Lukova, O. S. (2021). Expert verification of accounting information on financial instruments in the disclosure of economic crimes. Accounting and Finance, no. 1(91), pp. 101–114.
3. Zhuk, V. M., Popko, Ye. Yu., & Lukova, O. S. (2023). Expert verification of financial instruments accounting: Institutional aspect. Economy and Society, issue 57. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-57-28>
4. Loskorikh, H. L., & Perchi, O. F. (2025). The concepts of “labor remuneration” and “wages”: Accounting and tax aspects in the public and private sectors of the economy. Investments: Practice and Experience, no. 14, pp. 197–205.
5. Tybinka, H. I., Bryk, H. V., & Kokhana, T. M. (2018). Differentiation of the concepts “labor remuneration” and “wages”. Economy and Society, no. 19, pp. 246–250.
6. Mashevskaya, A. A. (2021). Organizational and methodological support of accounting and taxation of labor remuneration. Efficient Economy, no. 12. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105-2021.12.205>
7. Melnyk, Ya. (2020). Labor remuneration: Legal aspect. Legal Bulletin, no. 6, pp. 303–308.
8. Shevchenko, L. Ya., & Liadska, V. V. (2022). Organization of internal control of accrued wages at enterprises. Economics. Finance. Law, no. 10, pp. 34–36.
9. Cherednichenko, Yu. V., & Shkvara, D. O. (2023). Internal control over enterprise financial reporting regarding payroll settlements. Actual Problems of Economics, no. 4(262), pp. 64–70.
10. Melikhova, T. O., & Kornieva, L. V. (2020). Improvement of methodological approaches to internal control of payroll accruals for enhancing enterprise economic security. Agrosvit, no. 1, pp. 17–23.
11. Hranovska, V. V., & Feshchenko, Ye. A. (2024). Efficiency and advantages of automated systems in payroll calculation for Ukrainian companies. Economy and Society, issue 59. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-59-118>
12. Hutsalenko, L. V., & Bilodon, D. D. (2019). Applied software for payroll accounting. Efficient Economy, no. 10. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105-2019.10.3>

13. Employee Benefits: National Public Sector Accounting Standard (No. 26), approved by the Order of the Ministry of Finance of Ukraine dated October 28, 2003. Official website of the Verkhovna Rada of Ukraine. URL: <http://www.rada.gov.ua>
14. Instruction on Wage Statistics: Instruction (No. 5), approved by the Order of the State Statistics Committee of Ukraine dated January 13, 2004. Official website of the Verkhovna Rada of Ukraine. URL: <http://www.rada.gov.ua>
15. On Approval of Standard Forms of Primary Accounting Documentation on Labor Statistics: Order (No. 489), approved by the State Statistics Committee of Ukraine dated December 5, 2008. Official website of the Verkhovna Rada of Ukraine. URL: <http://www.rada.gov.ua>
16. Chart of Accounts for Accounting of Assets, Capital, Liabilities and Business Operations of Enterprises and Organizations and Instructions for Its Application: Chart of Accounts (No. 291), approved by the Order of the Ministry of Finance of Ukraine dated November 30, 1999. Official website of the Verkhovna Rada of Ukraine. URL: <http://www.rada.gov.ua>
17. Procedure for Filling in and Submitting by Tax Agents the Tax Calculation of Amounts of Income Accrued (Paid) in Favor of Taxpayers – Individuals, and Amounts of Tax Withheld from Them, as well as Amounts of Accrued Unified Social Contribution: Procedure (No. 4), approved by the Order of the Ministry of Finance of Ukraine dated January 13, 2015. Official website of the Verkhovna Rada of Ukraine. URL: <http://www.rada.gov.ua>
18. On Amendments to the Tax Code of Ukraine and Other Legislative Acts of Ukraine Regarding the Validity of Norms During Martial Law: Law of Ukraine (No. 2120-IX), adopted by the Verkhovna Rada of Ukraine on March 15, 2022. Official website of the Verkhovna Rada of Ukraine. URL: <http://www.rada.gov.ua>
19. On the Organization of Labor Relations Under Martial Law: Law of Ukraine (No. 2136-IX), adopted by the Verkhovna Rada of Ukraine on March 15, 2022. Official website of the Verkhovna Rada of Ukraine. URL: <http://www.rada.gov.ua>